

## KURUL KARARI

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan:

## KURUL KARARI

**Karar No:** 75935942-050.01.04-[/34566]

**Karar Tarihi:** 01/08/2025

**Konu:** Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan  
Sözleşmeler'in (TFRS 9 ve TFRS  
7 Değişiklikleri) Yayımlanması

660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 9'uncu maddesi uyarınca; uluslararası standartlarla uyum sağlamak üzere, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu tarafından “*Contracts Referencing Naturedependent Electricity – Amendments to IFRS 9 and IFRS 7*” başlığıyla yayımlanan Değişikliğin mevzuatımıza kazandırılması amacıyla, “*Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler*” Değişikliğinin ve söz konusu Değişikliğin diğer muhasebe ve finansal raporlama standartlarında yapmış olduğu değişikliklerin yayımlanmasına karar verilmiştir.

**Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler**

**(TFRS 9 ve TFRS 7 Değişiklikleri)**

# Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler

TFRS 9 ve TFRS 7'ye İlişkin Değişiklikler

## TFRS 9 Finansal Araçlar'a İlişkin Değişiklikler

2.3A-2.3B, 2.8, 6.10.1-6.10.2, 7.1.15, 7.2.51-7.2.53, B2.7-B2.8 paragrafları ve bu paragrafların alt başlıkları eklenmiştir. 2.4 paragrafından önce bir alt başlık eklenmiştir. 2.6 paragrafında değişiklik yapılmıştır. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir. 2.4 ve 2.5 paragraflarında değişiklik yapılmamış olmakla birlikte referans kolaylığı sağlamak amacıyla metne dahil edilmiştir.

### Bölüm 2 Kapsam

...

**2.3A** 6.10.1-6.10.2 ve B2.7-B2.8 paragrafları yalnızca doğaya bağlı elektrikle dayanan sözleşmelere uygulanır. Doğaya bağlı elektrikle dayanan sözleşmeler, elektrik üretim kaynağının kontrol edilemeyen doğal koşullara (örneğin, hava durumu) bağlı olması nedeniyle bir işletmeyi dayanak elektrik miktarındaki değişkenliğe maruz bırakan sözleşmelerdir. Doğaya bağlı elektrikle dayanan sözleşmeler, hem doğaya bağlı elektrik alım veya satımına ilişkin sözleşmeleri hem de bu tür elektrikle dayanan finansal araçları içerir.

**2.3B** İşletme, 6.10.1-6.10.2 ve B2.7-B2.8 paragraflarını diğer sözleşmelere, kalemlere veya işlemlere kıyas yoluyla uygulayamaz.

### Finansal olmayan kalemlerin alım veya satımına ilişkin sözleşmeler

**2.4** Bu Standart bir işletmenin beklenen alım, satım veya kullanım ihtiyaçları kapsamında finansal olmayan bir kalemin teslim alınması veya teslim edilmesi amacıyla düzenlenen ve elde tutulmaya devam edilen sözleşmeler hariç olmak üzere, finansal araçmış gibi nakden veya başka bir finansal araçla ya da finansal araçların takası yoluyla net olarak ödenebilen, finansal olmayan bir kalemin alım veya satımına ilişkin sözleşmelere uygulanır. Bununla birlikte bu Standart, işletmenin 2.5 paragrafı uyarınca gerçeğe uygun değer değişiminin kâr veya zarara yansıtılmasına karar verdiği sözleşmelere uygulanır.

**2.5** Finansal araçmış gibi nakden veya başka bir finansal araçla ya da finansal araçların takası yoluyla net olarak ödenebilen, finansal olmayan bir kalemin alım veya satımına ilişkin bir sözleşme, işletmenin beklenen alım, satım veya kullanım ihtiyaçları kapsamında finansal olmayan bir kalemin teslim alınması veya teslim edilmesi amacıyla düzenlenmiş olsa dahi, geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimini kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanabilir. Söz konusu tanımlama, yalnızca sözleşmenin başlangıcında ve ilgili sözleşmenin bu Standartın kapsamı dışında tutulması nedeniyle finansal tablolara alınmamasından kaynaklanacak bir tutarsızlığın (bazen "muhasabe uyumsuzluğu" olarak da adlandırılır) bu tanımlamayla ortadan kaldırılması veya önemli ölçüde azaltılması durumunda yapılabilir (bakınız: 2.4 paragrafı).

**2.6** Finansal olmayan bir kalemin alım veya satımına ilişkin bir sözleşmenin, nakden veya başka bir finansal araçla ya da finansal araçların takası yoluyla net olarak ödenebildiği çeşitli durumlar bulunmaktadır. Söz konusu durumlar aşağıdakileri içerir:

...

(b) veya (c) bentleri kapsamındaki bir sözleşme, işletmenin beklenen alım, satım veya kullanım ihtiyaçları kapsamında finansal olmayan bir kalemin teslim alınması veya teslim edilmesi amacıyla düzenlenmez; dolayısıyla bu Standart kapsamındadır. 2.4 paragrafı kapsamındaki diğer sözleşmelerin (paragraf 2.3A'da tanımlandığı şekildeki sözleşmeleri içeren), işletmenin beklenen alım, satım veya kullanım ihtiyaçları çerçevesinde finansal olmayan bir kalemin teslim alınması veya teslim edilmesi amacıyla düzenlenip düzenlenmedikleri ve elde tutulmaya devam edilip edilmedikleri; dolayısıyla bu Standart kapsamında olup olmadıkları değerlendirilir.

...

**2.8** İşletme, doğaya bağlı elektrikle dayanan sözleşmelerin (2.3A paragrafında tanımlandığı şekilde), işletmenin beklenen kullanım gerekliliklerine uygun olarak elektrik teslim alımı amacıyla yapıp yapılmadığını ve elde tutulmaya devam edilip edilmediğini değerlendirmek için de B2.7-B2.8 paragraflarını uygular.

## Bölüm 6 Korunma muhasebesi

### 6.10 Doğaya bağlı elektriğe dayanan sözleşmeler

- 6.10.1 Doğaya bağlı elektriğe dayanan bazı sözleşmeler, tahmini elektrik işlemlerinin riskten korunmasını korunma aracı olarak belirlenmektedir. 6.3.7 paragrafındaki hükümlere ek olarak, bu tür bir korunma ilişkisi için işletmenin, korunma aracında referans verilen ve üretim tesisi tarafından teslim edilmesi beklenen doğaya bağlı elektriğin değişken tutarı ile uyumlu olan tahmini elektrik işlemlerinin değişken nominal tutarını korunan kalem olarak belirlemesine izin verilir. Bu bölümdeki diğer korunma muhasebesi hükümleri, bu tür korunma ilişkisi için uygulanmaya devam eder.
- 6.10.2 Korunma aracı olarak belirlenen doğaya bağlı elektriğe dayanan sözleşmenin nakit akışlarının, 6.10.1 paragrafı uyarınca korunan kalem olarak belirlenen tahmini bir işlemin gerçekleşmesine bağlı olması durumunda, söz konusu tahmini işlemin 6.3.3 paragrafının da gerektirdiği şekilde gerçekleşme olasılığını yüksek olduğu varsayılır.

## Bölüm 7 Yürürlük tarihi ve geçiş

### 7.1 Yürürlük tarihi

- 7.1.15 Ağustos 2025'te yayımlanan *Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler*, 2.3A-2.3B, 2.8, 6.10.1-6.10.2, 7.2.51-7.2.53 ve B2.7-B2.8 paragraflarını eklemiş ve 2.6 paragrafını değiştirmiştir. İşletme bu değişiklikleri 1 Ocak 2026 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde uygular. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Eğer bir işletme bu değişiklikleri daha erken bir dönemde uygularsa, bu durumu açıklar.

### 7.2 Geçiş

#### ***Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler için Geçiş***

- 7.2.51 İşletme, TMS 8 uyarınca ilk uygulama tarihindeki (işletmenin değişiklikleri ilk kez uyguladığı tarih) durum ve şartları kullanarak 2.3A-2.3B, 2.8 ve B2.7-B2.8 paragraflarını geriye dönük uygular. İlk uygulama tarihi, yıllık raporlama dönemi dışında bir raporlama dönemi de olabilir, bir raporlama döneminin başlangıcı olmalıdır. İşletmenin, söz konusu değişikliklerin uygulamasını yanıtsamak için önceki dönemleri yeniden düzenlemesi zorunlu değildir. İşletmenin; önceki dönemleri yeniden düzenlemesine yalnızca daha sonra gerçekleşmiş/ elde edilmiş olan ancak geçmiş tarihte öngörülmeleyen bilgiler kullanılmadan yapılabiliyorsa izin verilir. İşletme önceki dönemleri yeniden düzenlemiyorsa, önceki defter değeri ile bu değişikliklerin ilk kez uygulandığı tarihteki defter değeri arasındaki fark, söz konusu raporlama döneminin başındaki dağıtılmamış kârların açılış bakiyesinde (veya uygun olması durumunda özkaynağın başka bir bileşeninde) muhasebeleştirilir.
- 7.2.52 B2.7-B2.8 paragraflarında yer alan hükümlerin uygulanması sonucunda doğaya bağlı elektriğe dayanan bir sözleşmenin (2.3A paragrafında tanımlandığı şekilde) TFRS 9'un kapsamı dışında kalması durumunda, işletmenin ilk uygulama tarihinde bu sözleşmeyi 2.5 paragrafı uyarınca geri dönülemez bir şekilde gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlamasına izin verilir.
- 7.2.53 İşletme, 6.10.1-6.10.2 paragraflarını ileriye yönelik olarak ilk uygulama tarihinde veya sonrasında oluşturulan yeni korunma ilişkilerine uygular. İlk uygulama tarihinde işletmenin; aynı korunma aracını 6.10.1-6.10.2 paragrafları uyarınca yeni bir korunma ilişkisi olarak belirlemesi durumunda, doğaya bağlı elektriğe dayanan bir sözleşmenin (2.3A paragrafında tanımlandığı şekilde) korunma aracı olarak belirlendiği bir korunma ilişkisini sonlandırmasına izin verilir.

## Uygulama Rehberi

*Bu Ek Standardın ayrılmaz bir parçasıdır.*

## Kapsam (Bölüm 2)

---

...

### **Doğaya bağlı elektriğe dayanan sözleşmeler**

**B2.7** Doğaya bağlı elektriğe dayanan bazı sözleşmeler (2.3A paragrafında tanımlandığı şekilde), işletmenin elektriği ürettiği anda satın almasını ve teslim almasını gerektirir. Bu sözleşme özellikleri, işletmeyi, elektriği kullanamayacağı bir teslimat aralığında elektrik satın alma zorunluluğu riskine maruz bırakır. İşletmenin kullanılmayan elektriği satmaktan fiilen kaçınma imkânı olmayabilir çünkü sözleşme kapsamında elektriğin işlem gördüğü elektrik piyasasının tasarımı ve işleyişi kullanılmayan elektriğin belirli bir süre içinde satılmasını gerektirebilir. İşletme 2.4 paragrafında yer alan hükümleri uyguladığında, bu tür satışlar, işletmenin beklenen kullanım gereksinimlerine uygun olarak elde tutulan sözleşmeyle doğrudan tutarsızlık oluşturmaz. İşletme, sözleşme süresi boyunca net elektrik alıcısı olmuşsa ve olmayı bekliyorsa, söz konusu sözleşmeyi beklenen elektrik kullanım gereklilikleri doğrultusunda akdetmiş ve elde tutmaya devam etmektedir. İşletme, kullanılmayan elektriğin satışını yaptığı piyasadan bu satışları dengeleyecek kadar elektrik satın alıyorsa net elektrik alıcısıdır.

**B2.8** İşletmenin net elektrik alıcısı olup olmadığının belirlenmesinde, işletme makul bir süre boyunca geçmiş, mevcut ve gelecekte beklenen elektrik işlemlerine ilişkin makul ve desteklenebilir bilgileri (aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen) dikkate alır. İşletme, doğal koşulların mevsimsel döngüsü nedeniyle üretilmesi beklenen elektrik miktarındaki değişkenliği ve işletmenin faaliyet döngüsü nedeniyle elektrik talebindeki değişkenliği dikkate alarak bir 'makul süre' belirler. İşletmenin net alıcı olup olmadığının belirlenmesinde, bu 'makul süre' 12 ayı aşamaz.

## TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar'a İlişkin Değişiklikler

5B-5D, 30A-30C, 4400-44PP paragrafları ve 30A paragrafından önce bir alt başlık eklenmiştir. Paragraf 5 referans kolaylığı sağlamak amacıyla metne dahil edilmiştir. Yeni eklenen metin altı çizili olarak gösterilmiştir.

### Kapsam

- ...
- 5 Bu TFRS, TFRS 9 kapsamındaki finansal olmayan bir kalemin alım veya satımına ilişkin sözleşmelere uygulanır.
- ...
- 5B 30A paragrafı yalnızca, TFRS 9'un 2.3A paragrafında yer alan hükümleri karşılayan ve TFRS 9'un B2.7-B2.8 paragrafları uyarınca söz konusu Standardın kapsamı dışında olan doğaya bağlı elektrik alım sözleşmelerine uygulanır.
- 5C 30B paragrafı yalnızca TFRS 9'un 2.3A paragrafında yer alan hükümleri karşılayan ve TFRS 9'un 6.10.1 paragrafı uyarınca nakit akış riskinden korunma ilişkisine dahil edilen sözleşmelere uygulanır.
- 5D 30C paragrafı sadece TFRS 9'un 2.3A paragrafında yer alan hükümleri karşılayan ve işletmenin elektrik alımıyla ilgili olarak yapılan sözleşmelere uygulanır. Bu sözleşmeler aşağıdakileri içerir:
- (a) TFRS 9 kapsamında ve
- (b) Söz konusu Standardın B2.7-B2.8 paragrafları uyarınca kapsam dışı bırakılanlar da dâhil olmak üzere, o Standardın 2.4 paragrafı uyarınca TFRS 9'un kapsamı dışında bırakılanlar.
- ...

### Finansal araçların finansal durum ve performans açısından önemi

...

#### Diğer açıklamalar

...

#### Doğaya bağlı elektrığe dayanan sözleşmeler

- 30A İşletme, 5B paragrafında belirtilen kriterleri karşılayan sözleşmelere ilişkin bilgileri finansal tablolarında tek bir dipnotta açıklar. İşletme özellikle, finansal tablo kullanıcılarının bu sözleşmelerin gelecekteki nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği ile finansal performansı üzerindeki etkilerini anlamalarını sağlayan bilgileri açıklar. İşletme bu amaçları karşılamak için aşağıdaki hususları açıklar:
- (a) İşletmeyi aşağıdakilere maruz bırakan sözleşme özellikleri hakkında bilgi:
- (i) Temel elektrik miktarındaki değişkenlik (bakınız TFRS 9 paragraf 2.3A) ve
- (ii) Elektrığı kullanamayacağı bir teslimat aralığında işletmenin zorunlu elektrik satın alma riski (bakınız: TFRS 9, B2.7 paragrafı).
- (b) Raporlama tarihi itibarıyla bu tür sözleşmelerden kaynaklanan finansal tablolara alınmamış taahhütler hakkında bilgi:
- (i) Bu sözleşmeler kapsamında elektrik satın alınmasından kaynaklanan gelecekteki tahmini nakit akışları. İşletme, gelecekteki tahmini nakit akışlarını açıklayacağı uygun zaman aralıklarını belirlerken kendi muhakemesini kullanır.
- (ii) İşletmenin bir sözleşmenin ekonomik açıdan dezavantajlı hale gelip gelmediğini nasıl değerlendirdiğine ilişkin bu değerlendirmeyi yaparken kullandığı varsayımlar da dahil olmak üzere nitel bilgiler (bakınız: TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar).

(c) İşletmenin raporlama dönemindeki finansal performansı üzerindeki etkilere ilişkin nitel ve nicel bilgiler. Bu açıklama, işletmenin net elektrik alıcısı olup olmadığını değerlendirmek için kullandığı raporlama dönemi için geçerli olan bilgilere dayanır (bakınız: TFRS 9, B2.8 paragrafı). İşletme, raporlama dönemine ilişkin aşağıdaki bilgileri açıklar:

- (i) Sözleşmeler kapsamında yapılan elektrik alımlarından doğan maliyetler, satın alınan elektriğin ne kadarının teslimat anında kullanılmadığını ayrı olarak açıklayarak,
- (ii) Kullanılmayan elektriğin satışından elde edilen gelir ve
- (iii) Kullanılmayan elektriğin satışını netleştirmek için yapılan elektrik alımlarından doğan maliyetler.

30B İşletme, 5C paragrafında belirtilen kriterleri karşılayan sözleşmeleri için, 23A paragrafı uyarınca korunma araçlarının hüküm ve koşullarına ilişkin açıklanan bilgileri risk kategorisine göre ayrıştırır.

30C İşletmenin 5D paragrafında tanımlandığı şekilde doğaya bağlı elektriğe dayanan diğer sözleşmelere ilişkin bilgileri (30B paragrafında tanımlanan sözleşmeler de dâhil olmak üzere) finansal tablolarındaki diğer dipnotlarda açıklaması durumunda, işletme 30A paragrafının gerektirdiği tek bir dipnotta bu dipnotlara karşılıklı referansa yer verir.

...

## **Yürürlük tarihi ve geçiş hükümleri**

---

...

4400 Ağustos 2025'te yayımlanan ve TFRS 9'u da değiştiren *Doğaya Bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler* 5B-5D, 30A-30C ve 44PP paragraflarını eklemiştir. İşletme TFRS 9'daki değişiklikleri uyguladığında bu paragrafları da uygular. İşletme, TFRS 9'daki değişiklikleri ilk kez uyguladığında, söz konusu Standardın 7.2.51 paragrafı uyarınca karşılaştırmalı bilgileri yeniden düzenlenmemişse 30A-30C paragraflarının öngördüğü açıklamalar için karşılaştırmalı bilgi sunmaz. Benzer şekilde, *TFRS 19 Kamuya Hesap Verme Sorumluluğu Bulunmayan Bağlı Ortaklıklar: Açıklamalar* standardını uygulayan İşletme: 64A-64C paragraflarının öngördüğü açıklamalar için karşılaştırmalı bilgi sunmaz.

44PP İşletmenin *Doğaya bağlı Elektriğe Dayanan Sözleşmeler*'i ilk kez uyguladığı raporlama döneminde, işletmenin TMS 8'in 28(f) paragrafı uyarınca açıklaması gereken nicel bilgileri açıklamasına gerek yoktur. Benzer şekilde, TFRS 19'u uygulayan işletmenin, TFRS 19'un 178(f) paragrafı uyarınca açıklaması gereken nicel bilgileri açıklamasına gerek yoktur.